

GUIA DOCENT
2023-24

FULL DE DADES DE TEMA

Dades de l'assignatura	
Nom	Història de la filosofia moderna
Codi	211242
Grau	Batxillerat en filosofia
Curs	Segon
Semestre	Primer
Crèdits ect	6
Caràcter	Obligatòria
Mòdul	Formació bàsica
Universitat	Ateneu Sant Pacià
Horari	Dimarts d'11:15 -13; divendres 9:10-10:55
Professors	Jordi Hernando Juncosas
Descriptor	Primera presentació dels principals autors del període modern, fent palesos els elements de continuïtat i discontinuïtat de les seves filosofies.
Mode de impartició	Presencial
Llengua	Català

Professor	
Nom	Ignasi Roviró
Departament	Història de la Filosofia i de la Ciència
Oficina	3
Correu electrònic	iroviro.filosofia@edusantpacia.cat
Telèfon	
Hores de tutoria	A hores convingudes

DADES CONCRETES DE L'ASSIGNATURA

Contextualització de l'assignatura	
Aportació al perfil professional del grau	
Aquesta assignatura proposa un recorregut pels principals autors i corrents filosòfics europeus des del segle XVII al XIX, situant-los en el seu context històric i cultural, que constitueix una base fonamental sobre la qual es pot estudiar i treballar en altres àrees disciplinàries del grau.	
Prerequisits	

Competències-objectius**Competències de l'assignatura****Competències generals**

CG1. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir coneixements generals bàsics sobre l'àrea d'estudi (filosofia i humanitats), partint de llibres de text avançats i incloent cada vegada més els grans clàssics i les monografies més importants.

CG4. Que l'alumne sigui capaç de treballar cooperativament i en equip en l'àmbit de la filosofia i de les humanitats.

CG5. Que l'estudiant adquireixi una bona capacitat comprensiva en relació amb els textos d'alt nivell cultural.

CG8. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir habilitats d'elaboració o de defensa d'arguments amb consciència crítica i autocrítica.

CG11. Que l'estudiant adquireixi habilitats analítiques i sintètiques pel que fa a fenòmens culturals d'alta complexitat; això és: que aprengui a descompondre els problemes i les qüestions de manera adequada ala resolució, aprenent alhora a establir les connexions necessàries amb altres aspectes de la pròpia disciplina o amb altres disciplines.

CG16. Que l'alumne sigui capaç de comunicar-se correctament de forma oral i escrita en català i en castellà, i que adquireixi una bona capacitat d'exposició i d'explicació, tant a nivell oral com escrit, per tal de dirigir-se tant a públics especialitzats com no especialitzats.

Competències específiques (mòdul: Formació bàsica)

CE1. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir les habilitats necessàries per començar a analitzar, comprendre i manejar sistemàticament la terminologia bàsica dels grans àmbits temàtics de la filosofia i a distingir-los segons la seva naturalesa, objecte i mètodes propis.

CE2. Que l'alumne adquireixi habilitats d'argumentació específicament filosòfiques fonamentals sobre les qüestions que s'estudiaran en els diversos campo temàtics de la filosofia, detectant problemes i apories, i sabent posicionar-se personalment de forma reflexionada, crítica, flexible i respectuosa amb les altres opinions.

CE8. Que l'alumne adquireixi les habilitats necessàries per poder usar correctament els principis hermenèutics en les seves pròpies aproximacions als textos i als problemes filosòfics.

CE11. Que l'estudiant sigui capaç d'adquirir un coneixement històric sistemàtic, crític i profund de les grans èpoques i dels grans autors de la tradició filosòfica occidental, de les seves teories i arguments, i de les principals interpretacions que han suscitat els seus escrits.

BLOCS TEMÀTICS I DE CONTINGUTS**Tema 1: Panorama general de la filosofia moderna.**

- 1.1. Sobre la divisió de la història en edats.
- 1.2. Valoracions de l'època moderna.
- 1.3. El paper filosòfic de la història de la filosofia.

Tema 2: Europa des del segle XVII fins a començaments del segle XIX.

- 2.1. Canvis polítics, socials i econòmics a l'Europa dels segles XVII-XVIII.
- 2.2. La Reforma protestant i les seves conseqüències.
- 2.3. Reforma protestant, Reforma catòlica i Contrareforma.

Tema 3: Dimensió filosòfica de la revolució científica de les SS. XVI i XVII.

- 3.1. La revolució astronòmica.
- 3.2. La revolució en la física.

3.3. Les implicacions filosòfiques de la revolució científica.
Tema 4: Descartes. Fecunditat metafísica del dubte metòdic
4.1. El projecte cartesià. 4.2. El dubte metòdic i els seus resultats en la Metafísica. 4.3. El sistema metafísic cartesià: les tres substàncies.
Tema 5: Spinoza. El Deus sive Natura.
5.1. El punt de partida de la reflexió spinozista: la recerca del Bé suprem. 5.2. El “Déu o la Naturalesa” de Spinoza: atributs i modes. 5.3. Causalitat i llibertat.
Tema 6: Leibniz. El sistema d'Harmonia preestablerta
6.1. La substància simple. Classes de mònades. 6.2. Percepció i apetit. 6.3. Ordenació de les mònades en el sistema de l'Harmonia preestablerta per Déu.
Tema 7: Locke i Berkeley. Empirisme crític.
7.1. La crítica de Locke a l'innatisme de les idees. 7.2. Mapa de les idees i classes de coneixement. 7.3. La crítica de Berkeley al materialisme i a l'ocasionalisme. 7.4. Ser és ser percebut. Déu com a fonament del món percebut.
Tema 8: Hume. Experiència i sentiment.
8.1. Impressions i idees. 8.2. Crítica humiana al principi de causalitat. 8.3. La base sentimental de les principals creences humanes: coses materials, jo i Déu.
Tema 9: Kant. Filosofia transcendental.
9.1. El problema de la metafísica i la “revolució copernicana”. 9.2. El mètode transcendental. 9.3. Estètica transcendental. 9.4. Analítica transcendental. 9.5. Dialèctica transcendental. 9.6. Resultats de la “fonamentació” kantiana de la metafísica.
Punt 10: Fichte. La Doctrina de la ciència.
10.1. El concepte de doctrina de la ciència. 10.2. Els principis fonamentals de la filosofia. 10.3. El sistema de la llibertat.
Tema 11: Hegel. La dialèctica i l'esperit
11.1. La visió hegeliana de la Història de la filosofia. Les insuficiències de la filosofia de Kant. 11.2. El concepte de dialèctica. 11.3. Esbós de la Fenomenologia de l'Esperit.

METODOLOGIA DE L'ENSENYAMENT

Aspectes metodològics generals de l'assignatura
Aquesta assignatura proposa un recorregut pels principals autors i corrents filosòfics europeus des del segle XVII fins al segle XIX, situant-los en el seu context històric i cultural.
Metodologia de la presència
Les classes combinen les exposicions del professor, el comentari dels textos d'una antologia de textos de l'època moderna preparats pel professor i el diàleg amb els alumnes sobre els temes filosòfics que tracten cada tema. Es posa èmfasi en els problemes filosòfics, així com en els elements de continuïtat i discontinuïtat en les respostes que ofereixen els diferents autors.

RESUM HORES DE TREBALL DE L'ESTUDIANT			
MODALITAT DE PRESENCIA			
Treball a l'aula		Treball o activitats fora de l'aula	
Classes teòriques	Orientada a la lectura i el comentari de text	Notes d'escriptura, lectures recomanades	Lectura de Text filosòfics moderns
1,5 h setmanal	0,5 h setmanal	2 h setmanal	2 h setmanal
Crèdits ECTS: 6			150

CRITERIS D'AVUACIÓ I QUALIFICACIÓ

MODALITAT DE PRESENCIA		
ACTIVITATS D'AVUACIÓ	Criteris	Pes
-2 exàmens (1r examen semestral/2n examen global)	-Correcta exposició de les idees d'un autor. -Ús correcte del vocabulari d'un autor. -Explicació dels elements de continuïtat i discontinuïtat entre els diferents autors. -Capacitat d'evidenciar els problemes, preocupacions i eixos centrals del període filosòfic modern. -Correcció de la redacció des d'un punt de vista lingüístic i ortogràfic.	80%
-1 treball de comentari de text.	-Capacitat demostrada per entendre el text filosòfic, especialment la seva estructura argumental. -Interpretació correcta del llenguatge filosòfic de l'autor. -Presentació esquemàtica de l'entramat argumental del text comentat, afegint breus explicacions explicatives.	10%
-Participació en els diàlegs a l'aula.	-Rellevància de les qüestions plantejades i de les respostes assenyalades. -Voluntat de comprendre les tesis dels autors, deixant de banda les valoracions, especialment aquelles alienes a la pròpia filosofia.	10%

* Per dur a terme la prova escrita tant de la convocatòria ordinària com extraordinària, s'ha d'haver realitzat la resta d'activitats d'avaluació.

CONVOCATÒRIA EXTRAORDINARI (PRESENCIAL):

Els criteris d'avaluació són els mateixos que en la convocatòria ordinària, per la qual cosa és convenient facilitar totes les activitats d'avaluació considerades en el curs. Les notes de les activitats realitzades es desaran, pendents de les activitats pendents. En aquesta avaluació s'aplicaran els mateixos criteris de ponderació que en l'avaluació ordinària.

Bibliografia

Bibliografia bàsica

BREHIER, E., *Histoire de la Philosophie* (3 vols), Paris, PUF, 1981 (hi ha edicions catalana i castellana).

CASSIRER, E., *El problema del conocimiento en la filosofía y en las ciencias modernas*, Mèxic, FCE, 1979.

COLOMER, E., *El pensamiento alemán de Kant a Heidegger*, (vol I i II), Barcelona, Herder, 1986-1991.

COPLESTON, *Historia de la Filosofía* (vols IV-VII), Barcelona, Ariel, 1972-78 (i edicions posteriors).

DUQUE, F., *Historia de la filosofía moderna. La era de la crítica*, Madrid, Akal, 1998.

HEIMSOEHT, H., *La metafísica moderna*, Revista de Occidente, Madrid, 1966.

REALE, G., ANTISERI, D., *Historia del pensamiento filosófico y científico*, Barcelona, Herder, 1999 (i edicions posteriors).

ZUBIRI, X., *Los problemas fundamentales de la metafísica occidental*, Madrid, alianza-Fundació X. Zubiri, 1994.

Bibliografia complementària

Es presenta i comenta a l'inici de cada tema.